

Parlamentul
Republicii Moldova

29-8 nr. 348
10. august 2018

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul legii privind organismele modificate genetic

(nr.259 din 16.07.2018)

Direcția generală juridică a examinat, proiectul de lege sus-nominalizat, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale prevederilor Legii cu privire la actele normative nr.100/2017 și expune următoarele considerente.

I. Evaluarea generală a proiectului de act legislativ:

1. Proiectul legii a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde art.73 din Constituție și prevederilor art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Conform notei informative, scopul proiectului de lege este asigurarea cadrului legislativ și instituțional necesar restricționării activităților cu organisme modificate genetic, cu respectarea principiului precauției și principiului etic, pentru protejarea sănătății umane și a mediului, luând în considerare impactul acestora asupra sănătății și intereselor social-economice ale populației și țării.

3. Conform dispozițiilor finale și tranzitorii ale proiectului de lege, Guvernul este responsabil de a executa actul normativ, de a întreprinde măsurile și de a realiza procedurile necesare executării.

Atragem atenție că, conform prevederilor art.47 din Legea nr.100/2017, în cazul în care pentru punerea în aplicare a actului normativ este necesară adoptarea sau aprobarea unor norme de aplicare (metodologii, regulamente etc.) ori constituirea unor organe sau instituții, proiectele actelor normative respective se prezintă spre adoptare, aprobare sau emiteră nu mai târziu de intrarea în vigoare a actului normativ de bază, dacă în actul normativ de bază nu este prevăzut altfel.

4. Cu titlu informativ, aducem la cunoștință că în procedură legislativă s-a aflat proiectul de lege nr.307 din 06.07.2016 privind organismele modificate

genetic, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, elaborat în conformitate cu Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2015-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.680 din 30.09.2015, pct.7.5 Capitolul XVI *Protecția mediului*.

Proiectul de lege avea drept scop armonizarea legislației naționale cu cea comunitară prin transpunerea parțială a Directivei nr.2001/18/CE privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și de abrogare a Directivei nr.90/220/CEE a Consiliului.

Proiectul în cauză, a fost declarat nul, în luna iulie 2018, conform art.47 alin.(14) din Regulamentul Parlamentului.

5. Obligația de armonizare a legislației naționale cu principiile sistemului de drept al Uniunii Europene a fost asumată de Republica Moldova prin semnarea Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, ratificat de Parlament prin Legea nr.112 din 02.07.2014.

6. Aducem la cunoștință că, în anul 2015, Parlamentul European a aprobat o lege prin care permite statelor membre să restricționeze sau să interzică deplin cultivarea recoltelor care conțin organisme modificate genetic (OMG) pe teritoriul lor, chiar dacă acest lucru este permis la nivel european.

Subliniem că din informația de pe internet, Franța, Italia, Polonia, Olanda, Germania, Austria și Bulgaria au decis interzicerea cultivării organismelor modificate genetic.

7. Considerăm oportună efectuarea și prezentarea analizei impactului de reglementare, conform prevederilor art.4 și art.13 din Legea privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzători nr.235/2006. Este importantă analiza/consultanța științifică pe toate problemele cu impact direct sau indirect asupra siguranței alimentare. La fel, atenționăm și asupra faptului că, potrivit prevederilor Legii nr.100/2017, urmau a fi prezentate expertizele: economică, financiară, științifică, ecologică și de alt gen. Este de menționat că, conform art.36 din legea nr.100/2017, expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative, inclusiv pentru cele ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome, care au fost elaborate în scopul armonizării legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

II. Evaluarea și obiecțiile de fond și de tehnică legislativă:

1. Conform prevederilor art.1 din proiect „Obiectul de reglementare”, prezentul proiect de lege reglementează activitățile cu organisme modificate genetic ca produse în sine sau componente ale altor produse, ținându-se cont de riscurile pentru sănătatea umană și animală... Conform art.2 „Scopul legii”, scopul este asigurarea cadrului legislativ și instituțional necesar restricționării activităților cu organisme modificate genetic, cu respectarea principiului precauției și principiului etic, pentru protejarea sănătății

umane și a mediului, luând în considerare impactul acestora asupra sănătății și intereselor social-economice ale populației și țării.

Pornind de la obiectul de reglementare și scopul legii, constatăm că dispozițiile de conținut ale proiectului nu corespund obiectului de reglementare, precum și cerințelor unui act normativ. Proiectul de lege prevede norme generale privind interzicerea pe teritoriul Republicii Moldova a disimulării deliberate în mediul natural (ecosisteme: forestiere, acvatice, palustre și de stepă, precum și agricole) a organismelor modificate genetic; introducerea pe piață și utilizarea unui organism modificat genetic, propriu-zis sau a unui produs din organisme genetic modificate; precum și importul, exportul și plasarea sub orice destinație vamală a organismelor modificate genetic sau a produselor din organisme modificate genetic.

Proiectul legii nu prevede un mecanism clar și funcțional a autorităților responsabile de controlul și implementarea prevederilor legale.

2. Este de menționat că, legislația în vigoare conține reglementări cu privire la siguranța alimentelor. Legea nr.113/2012 cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor, are drept scop atingerea unui înalt nivel de protecție a sănătății umane și a intereselor consumatorului privind siguranța alimentelor, ținând cont de diversitatea aprovizionării cu produse alimentare, inclusiv cu produse tradiționale, asigurând funcționarea eficientă a pieței naționale.

În vederea realizării obiectivelor acestei legi, pentru a se atinge un grad înalt de protecție a sănătății publice și a intereselor consumatorului în ceea ce privește siguranța alimentelor, pentru a se aduce în concordanță cadrul legal și toate prevederile privind siguranța alimentelor, pentru a se asigura inofensivitatea alimentelor și un grad ridicat de trasabilitate la toate etapele lanțului alimentar, pentru creșterea schimbului de mărfuri, eliminarea dublării funcțiilor de control și de supraveghere și reducerea substanțială a poverii financiare a agenților economici, a fost instituită Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, care se află în subordinea Guvernului. Pe lângă multiplele domenii de activitate ale Agenției, conform prevederilor art.18 alin.(3) lit. o) din Legea sus-numită este și domeniul de supraveghere și controlul utilizării organismelor modificate genetic (OMG-uri).

3. Pornind de la prevederile legii menționate mai sus, pentru degrevarea fondului juridic de multiple acte normative, propunem de a analiza posibilitatea de încorporare/includere a normelor de restricționare privind organismele modificate genetic, pentru protejarea sănătății umane și a mediului în Legea nr.113/2012 cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor.

4. Conform prevederilor art.41 din Legea nr.100/2017, actul normativ este format din următoarele elemente constitutive: denumire; preambul; clauza de adoptare, iar pentru proiectele cu sigla "UE" – și clauza de

armonizare; dispoziții generale; dispoziții de conținut; dispoziții finale; dispoziții tranzitorii; anexe; formula de atestare a autenticității actului.

Legea nr.100/2017, prevede totodată că, structura proiectului actului normativ poate să nu conțină unul sau mai multe dintre elementele constitutive prevăzute la alin.(1) al art.41.

Alin.(2) art.44 din aceeași lege prevede expres că, clauza de adoptare a actului normativ este obligatorie pentru toate actele normative. Constatăm lipsa acestui element și prin urmare, proiectul de lege supus avizării se va completa cu propoziția care cuprinde denumirea autorității publice emitente și decizia de adoptare, precum și categoria legii.

5. La elaborarea proiectului de lege nu s-a ținut cont de prevederile cu privire la gruparea elementelor structurale ale actului normativ, stabilite la art.53 din Legea nr.100/2017. Astfel, conținutul proiectului de lege este expus în 8 articole, care sunt grupate într-un singur capitol „Principii și dispoziții generale”, unde sunt expuse dispozițiile generale, dispozițiile de conținut și dispozițiile finale și tranzitorii. Atenționăm că, această sistematizare nu corespunde tehnicii legislative de elaborare a actelor normative.

6. La art.1 sintagma „legislative și” se va exclude, conform prevederilor Legii nr.100/2017.

7. La art.5

Pornind de la textul introductiv al acestui articol, conform tehnicii legislative, alineatele se vor însemna cu litere latine mici, urmate de o paranteză.

8. La art.6

Cifra unu, luată între paranteze, se va exclude, deoarece dispozițiile articolului sunt expuse într-un singur alineat.

III. Concluzii:

Proiectul legii supus avizării, nu corespunde principiilor legiferării stabilite în Legea nr.100/2017. Prin urmare, proiectul de lege urmează a fi revăzut, ținând cont de observațiile și propunerile expuse în prezentul aviz.

/ Șef Direcție
Ion CREANGĂ
